

TĖVIŠKĖS AIDAI

Nr. 38 (1531) 1986 m. rugsėjo 25 d.

Melbourne

XXXI M E T A I

LIETUVIAI PASAULYJE

Liet. katalikų Religinės Šalpos 25 m. jubiliejus

Lietuvių Katalikų Religinė Šalpa kaip organizacija buvo 1961 m. JAV New Yorko valstijoje įregistruota. LK Religinė Šalpa išaugo iš 1959 m. JAV Lietuvių Kunigų Vienybės įsteigto Komiteto "nuo komunistų nukentėjusiems katalikų šalpos reikalams", kurį sudarė pirmininkas J.E. vysk. V. Brizgys, vicepirm. prel. J. Balkūnas, sekretorius kan. J. B. Končius, kun. J. Aleksiūnas išdininikas, kun. J. Čepukaitis, kun. M. Ražaitis, kun. T. Narbutas.

Su JAV episkopato suteiktos \$ 20.000 subsidijos pagalba, Religinė Šalpa ėmėsi aprūpinti Lietuvos bažnyčias medžiagomis bažnytiniais rūbais, dvasiškius ir vienuoles vaistais, tremtinius religine spauda bei religiniais reikmenimis, ir subsidijavo Vatikano radijo laidas lietuvių kalba.

1961 m. išnuomotas kambarys Brooklyne, New Yorke, ir Reikalų vedėju pakviestas kun. Stasys Raila. Buvo įvestos rinkliavos Religinės Šalpos besiplečiančius darbus finansuoti. 1965 m. LK Religinė Šalpa persikėlė į didesnes patalpas New Yorko mieso Maspetho rajone.

Didelę dalį techniško darbo pradžioje atliko Maspetho lietuvaitės vienuolės prancišketės. Atėjo į talką savanoriai pasauliečiai. Buvo pasamdyta tarnautoja.

Kun. Railą Reikalų vedėju 1976 m. pakeitė kun. Kazimieras Pugevičius. 1978 m. Religinės Šalpos būstinė perkelta į 351 Highland Boulevard Brooklyne, prie Pranciškonų vienuolyno.

Vienas iš pagrindinių Religinės Šalpos įsipareigojimų, - būtent informuoti pasaulį apie okupuotos Lietuvos tikinčiųjų vargus, buvo žymiai praplėstas. Prie Religinės Šalpos pradėjo veikti Lietuvių Informacijos Centras. 1979 m. Reikalų vedėju pavaduotojomis buvo pasamdytos: Gintė Damušytė ir Marijona Skabeikienė.

Praplėstas ir sustiprintas bendradarbiavimas su kitomis lietuvių bei kitataučių organizacijomis. Įsigyta davinių apdirbimo aparatura (kompiuteris), pagrindinio leidinio klasifikuoti bei versti, kalinių sąrašus vesti, bei kitiems Religinės Šalpos darbams. Aparatūrai pritaikyti lietuviški ženklai. Religinės Šalpos būstinėje veikia teleksas, kuriuo palaikomi ryšiai su Vatikano radiju, su Kestono kolegija ir Tarptautinės Amnestijos centru Londone, Laisvosios Europos radiju Miunchene, Amerikos

Balsu Vašingtone ir t.t.

Religinė Šalpa nuosekliai verčia, leidžia "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kroniką" anglų kalba ir ją ekspedituoja 6.000 tiražu valdžiai, spaudai, žmogaus teisių organizacijoms, hierarchijai, mokykloms. Religinės Šalpos štabas plačiai keliauja kalbėdamas lietuviams bei

kitataučiams apie Lietuvos vargus, organizuodamas jai šalpas. Šią vasarą prie Religinės Šalpos bei Lietuvių Informacijos Centro nuolatinio trijų asmenų štabo, dirbo šeši jaunuoliai, įskaitant vieną latvį.

Lietuvių Informacijos Centras
Brooklyne

Gintė Damušytė, gimusi Clevelande 1956. IV. 26, Wayne universitete įsigijusi politinių mokslų ir istorijos Bakalauro laipsnius. Ji žurnalistė, Lietuvių Informacijos Centro Brooklyne atsakingoji redaktorė, Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos Reikalų vedėju pavaduotoja, ir kun. Kazimieras Pugevičius, g. Baltimorėje, 1928. IV. 29, pamilęs Lietuvą iš tolo, baigęs katalikų universitetą Vašingtone, įgijęs Filosofijos Magistro ir Teologijos Licenciato laipsnius, Religinės Šalpos Reikalų vedėjas, Lietuvių Informacijos Centro bibliotekoje sutelkė daug žmogaus teisių dokumentacijos. Lietuvos persekiojimus skelbia angliškai kalbančiam pasauliui.

Kard. Bernardin bus Rel. Šalpos iškilmėse

Čikagos kardinolas J. Bernardin žada atvykti į New Yorką spalio 25 d. specialiai dalyvauti Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos šimto metų jubiliejaus iškilmėse. Ta proga Oklahomos arkivyskupas lietuvis J.E. K. Salatka aukos šv. Mišias už Lietuvą New Yorko šv. Patriko katedroje spalio 25 d. 5.30 val. vak. Mišias koncelebruos nemažas skaičius vyskupų bei kunigų. Pritaikytą pamokslą pasakys JAV episkopato sekretorius tarptautiniams reikalams kun. J. B. Hehir. Po Mišių numatomas iškilmingas renginys New Yorko Waldorf Astoria viešbutyje. Ta proga bus įteiktas ypatingas žymenys kard. Bernardin už jo visokeriopą pagalbą Lietuvos tikintiesiems.

— "Catholic Digest" - didelio tiražo mėnesinis žurnalas leidžiamas Amerikoje, St. Paul, Minnesota, rugpiūčio laidoje savo įžanginiu straipsniu ir nuotraukomis pristato Kryžių Kalną sovietų okupuotoje Lietuvoje. Pradeda Kryžių Kalno aplankymo išpūdziais ir pateikia jo atsiradimo istoriją. Ypač daug kryžių pastatė grįžę iš Sibiro tremtiniai 1955-1957 m. Dievui dėkodami vėl pamatę savo Tėvynę. Nežiūrint, kad komunistai Kryžių Kalną vis sunaikindavo, bet nauji kryžiai vėl atsiranda, kaip grybai po lietaus ir komunistai nebeįstengia jų kryžių sunaikinti. Žmonių jaunų ir vyresnių meldžiasi ten dieną ir naktį. Tai rodo lietuvių nemirštantį tikėjimą ir pasitikėjimą, kad vieną dieną Lietuva vėl bus laisva.

— Illinois universitete Urbanoje jau apie dešimt metų sėkmingai veikia pabaltiečių studentų klubas su 30 narių, kurių daugumą sudaro lietuviai, pasižymį tautine veikla, Pabaltijo kraštų atstovavimu svetimtaučių studentų tarpe. Klubo nariai organizuoti dalyvauja universitete rengiamose tarptautinėse šventėse, liaudies meno ir literatūros renginiuose, tautinės muzikos koncertuose. Kas met pabaltiečiai studentai rengia tautinių švenčių minėjimus, universiteto studentus ir profesūrą supažindindami su Pabaltijo tautų istorija ir dabartine padėtimi. Pabaltiečių klubas tame universitete turi savas patalpas.

— Kanadoje Toronto mieste už mokėjo už televizijos programą \$ 44.000 lietuviai, latviai, estai, lenkai, ukrainiečiai, vengrai, čekai, slovakai ir serbai, ir rugpiūčio 23 d. minint Molotovo - Ribbentropo paktą, per visą Kanadą rodė filmą — sovietų ir nacių Vokietijos sutartį pasidalinti Europos valstybes, marširuojant kariuomenėm su svastika ir kūju su piautuvu. Po karo išliko Sovietija dar stipresnė ir 300 milijonų europiečių gyvena ir dirba anapus geležinės uždangos spygliuotų tvorų. Rusijos ambasada Otavoje taip išsigando Molotovo - Ribbentropo pakto tokio plataus minėjimo, kad paleido gaudą, kad esanti "nešvari propaganda". Apie tai plačiai rašo "Toronto Star" liepos 8 d. laidoje. Rusija bijo jų apgaulės atskleidimo.

— Vašingtonas. Amerikos Kongrese 1981 m. įsteigtas specialus komitetas dėl Pabaltijo valstybių ir Ukrainos, ir turi 119 narių kongresmanų. To komiteto tikslas teikti paramą pabaltiečiams ir ukrainiečiams, sistematiškai pateikti tų tautų raportus JAV Kongresui, vyriausybei, spaudai ir viešumai.

Renginio metu bus pagerbtas J. E. vysk. V. Brizgys, kuris nuo pradžių vadovauja Religinei Šalpai. Bus pagerbtas taip pat Apaštalinis Protonotaras prei. J. Balkūnas, vienintelis likęs Religinės Šalpos steigėjas ir kun. Stasys Raila, pirmasis Religinės Šalpos reikalų vedėjas.

Iš Vašingtono Baltųjų Rūmų pranešta, kad iškilmėse gal dalyvaus viceprezidentas Bush. Vakaro programą praves New Yorko Queens College profesorius, žymus sovietologas, geras lietuvių bičiulis Dr. Thomas Bird. Laukiama apie 270 garbingų svečių bei viešnių.

Dr. Juozas ir Aleksandra Kazickai iš Greenwich, Connecticut, pirmininkauja Religinės Šalpos šimto metų jubiliejaus komitetui.

Okupantų nusiaubti, vakariečių parduoti

KAI KURIOS MINTYS IŠ J. BRAZAIČIO RAŠTŲ

Labai gerai padarė Lietuvį fronto bičiuliai per šešerius metus (1980-1986) surinkę ir išleidę savo organizacijos ikūrėjo ir ilgamečio vadovo raštų šešius toms, apytikriai po 570 psl. kiekvieną. Labai sunkų raštų surinkimo bei redagavimo darbą atliko redakcinė komisija - Alina Skrupskelienė ir Česlovas Grincevičius. Šia proga pažymėtina, kad velionis J. Brazaitis mirdamas nepaliko į vieną vietą surinktų savo knygų, straipsnių, paskaitų, studijų. Reikėjo knistis po mūsų spaudos kompleksus (o jie sunkiai prieinami), prašyti iš J. Brazaičiui artimų žmonių. Nežiūrint to, buvo surinkti beveik visi jo svarbiausieji darbai. Reikėjo ir nemaža lėšų spaudos darbams. Jas parūpino oficialūs knygų leidėjai - Į Laisvę fondas, lietuviškai kultūrai ugdyti, 1961 - 1985 m. bėgyje išleidęs 16 stambių veikalų ir šiuo metu pasiryžęs išleisti dar kelias baigiamas spaudai ruošti knygas: dr. J. Girniaus J. Brazaičio monografiją, dr. Kęst. Girniaus "Partizanų kovos Lietuvoje po II pas. karo" ir be galo įdomius iš okup. Lietuvos atkeltavusius rašytojo Juozo Keliuočio atsiminimus.

Pirmoji tomo dalis (ligi 413 psl.) skirta perspausdinimui jo labai įdomaus veikalo "Vienui vieni", išleistai lietuvių ir vokiečių kalbomis, kur autorius vaizdžiai ir gerai dokumentuotai pavaizdavo mūsų pokario meto rezistencijos kovas ir laisvojo pasaulio abuojuose mūsų laisvės reikalui. Iš čia ir veikalo vardas.

II knygos dalyje (415-559 psl.) surinkti spausdinti ir spaudoje dar nepaskelbti, jo archyve rasti, J. Brazaičio rašiniai taip pat rezistencijos temomis. Visą šią medžiagą sutelkus į vieną vienetą, gausi ryškus, nors ir nevisiškai pilnas, Lietuvos rezistencijos vaizdas.

Pokario meto rezistencija lietuvių tautai kaštavo daug gyvybių, bet ji vis dėlto išgelbėjo tautą nuo galutinio pražuvimo, kuri buvo suplanavę rudieji ir radonieji okupantai.

Lietuvos okupacijai nei tauta, nei vyriausybė nebuvo pasirošusi. J. Brazaitis (496 psl.) nurodo nepasirošimo priežastis: "Vadistinio režimo ilgas užtrukimas dalį lietuvių visuomenės spėjo nupolinti, nustumti nuo domėjimosi valstybės reikalais, kitoje dalyje buvo sukėlęs neapykantą ir piktą

BRONIUS KVIKLYS

Mūsų specialus bendradarbis

Čikagoje

džiaugsmą, kad jam ateina galas. Antra priežastis - dalis lietuvių šviesuomenės, savo praeityje susigyvenusi su rusų visuomene, tebegyveno ta praeitimi ir neįstengė įžiūrėti, kad rusas komunistas nėra tas pats, kas buvo jo jaunystės dienų pažįstamas rusas demokratas. Tos dvi priežastys buvo pagrindinės, kodėl nuėjo sveikinti Paleckio ir jam lojalumą pareikšti demokratinės partijos (krikščionys demokratai, liaudininkai), nuėjo tautininkų seimo prezidiumas, šaulių ir kariuomenės atstovai, o ir prezidentas nepareikšė jokio pasipriešinimo ženklo. Tur būt dėlto pat ir diplomatai pareikšė protestus tik vėliau, kai "liaudies seimas" nutarė prašyti Sovietus, kad Lietuvą priimtų į sąjungą".

"Lietuva į Sovietų glėbį įkrito lengvai, be aktyvaus ir pasyvaus pasipriešinimo ne tik vyriausybės, bet ir demokratinių partijų. Įkrito lengviau, nei bolševikai laukė. Šauliai ir pasienio policininkai nukreipė savo ginklus prieš savo valstybės prezidentą". (497 psl.).

Keletas rašinių puikiai nušviečia lietuvių ir kraštą okupavusių vokiečių santykius. "Nacių gundymą atmetė" (433 psl.). J. Brazaitis rašė: "Vokietija, užpuolusi Lenkiją, ragino Lietuvą pulti Lenkiją, taip pat atsiimti Vilnių. Tai buvo didelė pagunda. Dvidešimt metų dėl Vilniaus bylotasi. Ir dabar lieka tik ranką ištiesti, kad Vilnius sugrįžtų Lietuvai. Bet Lietuva pagundai atsispyrė. Atsisakė tiesti ginklą į savo senąją sostinę ir dėtis su Vokietija. Priešingai: ji suteikė azylį lenkų kariuomenei, kuri, traukdama si nuo vokiečių, peržengė Lietuvos sieną. Lietuva tikėjosi teisėtu keliu atgauti tai, kas jai teisingai ir teisėtai priklausė.

Rašydamas apie 1941 m. birželio mėnesį įvykusį lietuvių tautos sukilimą, J. Brazaitis pastebi: "Mes sukilome ne prieš jūsų (vakariečių) sąjungininką, bet prieš mūsų okupantą. Sukilimu mes didžiuojamės. Sukilėliai patys išvadavo iš okupanto pagrindinius miestus - Vilnių ir Kauną. Tiesa, brangiai sukilimą apmokėjome: kovose per kelias dienas netekome daugiau,

kaip 1918-1921 m. kovose dėl nepriklausomybės. Kraujo ir gyvybės aukomis sukilimas parodė, kad lietuvių tauta nėra nejaudrus, negyvas, bevalis mainų objektas didžiųjų kaimynų rankose. Tauta parodė savo valią nusikratyti sovietine okupacija ir būti laisva. Laisvę pagyvenęs vergu būti nenori. Dėl to lietuviai negalėjo nė vokiečiams vergauti ar būti jų įrankis, jų 'penkta kolona'. Argi gali tauta aukoti tūkstančius gyvybių tam, kad vieną vergiją pakeistų kita?" (434 psl.).

Įvairiomis progomis J. Brazaitis, apžvelgęs labai narsias, bet ne sėkmingas lietuvių laisvės kovotojų bei partizanų kovas pokario metais, kalbėdamas apie pastangas gauti kai kurios pagelbos iš Vakarų, rašo: "Ryšys su Vakarais partizanų vadovybei nedavė svarbiausio dalyko - nesustiprino tikėjimo Vakarais. Tai pasirodė jau 1947 m. po pirmos partizanų ryšininkų kelionės į Vakarus. Skaičiuojami iš Vakarų gautą informaciją, darėsi tokias išvadas: 'Jie mus pardavė mirčiai Jaltaje, Potsdame... kartoja ir toliau tas klaidas, nedrįsdami pakelti protesto ženklo prieš mūsų tautos naikinimą, net nenorėdami žinoti, kad mes dar esame ne tik jais nusišvylę, bet kad tęsiam kovą su jų 'sąjungininku' nebežinodami pralaimėjimo". (518 psl.).

Nemažą dėmesio vertas J. Brazaičio ilgesnis (542-556) rašinys "Lietuvos žydų likimas ir laikinoji Lietuvos vyriausybė". Čia jis aiškiais faktais įrodo, kad žydus naikino ne Laikinoji vyriausybė ar jos pareigūnai: "Žydų likimas priklausė ne nuo Laikinosios vyriausybės, bet nuo Gestapo viršininko Jaegerio jau nuo liepos 2 dienos. (O prieš jo atvykimą tos pareigos priklausė Stahleckeriui). Pačios sovietinės spaudos cituojami dokumentai aiškiai rodo, kad atsakomybę už žydų naikinimą suversti Lietuvos Laikinajai vyriausybei yra neteisingos (549 psl.). Šia proga jis iškelia sovietinių dokumentų klaidingumą ir pateikia kai kurių jų analizę.

Tiems, kurie kaltina lietuvius "bendradarbiavus" su vokiečiais, J. Brazaitis atsako: "Laukėm ne vokiečių, bet išsivadavimo! Laukėm bet ko, nors paties velnio, kad tik kas susprogdintų sovietų okupaciją. Laukėm jūsų, laukėm amerikiečių, anglių, ach kaip laukėm... Bet jūs nesirodėt. Ką padarysi, kad tie, kurie turėjo sujudinti van denis ir nuplauti bolševizmo dumblą, buvo vokiečiai!" (434 psl.).

O rašinyje "I accuse!" - Aš kaltinu, J. Brazaitis rašo: "Kaltinu jus, administratorius ir politikus, kad išduodat garbingas jūsų tautos tradicijas priglauti ir globoti kiekvieną, kuris pas jus atbėgo persekiojamas ir laisvės ieškodamas".

Printed by "Tėviškes Aidai" 18 Henry St., Kensington Vic. 3031. Published by Mr. Vincas Žemaitis, the President of the Lithuanian Catholic Federal Committee, 17 McMillan St. Clayton, Vic. 3169.

įvykiai

● **Canberra.** Viktorijos Darbo partijos vykdomasis komitetas komunistą Halfpenny įrašė į pirmą vietą kortelėje, renkant senatorius į ateinančius federalinius rinkimus, o iš pirmos vietos senatorių Button nukėlė į trečią vietą. Tai sužinojęs Darbo partijos federalinis vykdomasis komitetas žaibiškai panaikino tą nutarimą ir senatorių Button atkėlė į I vietą, o draugą Halfpenny nusodino į trečią - neišrenkamą vietą. Halfpenny sakosi išstojęs iš Australijos komunistų partijos narių sąrašo, kur per 27 metus dalyvaudavo ir įvairiuose tarptautiniuose komunistų suvažiavimuose Maskvoje ir kitur. Jo komunistinę veiklą plačiai pateikė "News Weekly" liepos 30 d. laidoje.

● **Australijos** ambasadorius Mr. Whitlam prie UNESCO Parvyžiuje sukėlė ginčų su Jungtine Amerikos Valstybė ir Prancūzijos valdžia, kai jis pareikalavo dekolonizuoti Mikronezijos Pacifiko salas, bet jis nenori kalbėti apie Rusijos dekolonizaciją, kad ji pasitrauktų iš okupuotų Pabaltijos valstybių, kurias 1974 m. buvo pripažinęs Maskvos imperijai ir iki šiol pabaltiečių už padarytą negarbingą žygį neatsiprašė. Kai 1975 m. gruodžio 13 d. federalinius rinkimus laimėjo Liberalų ir Tautinė partija, tai pats pirmasis užsienio reikalų veiksmas buvo neteisėto Pabaltijos pripažinimo sovietams atšaukimas.

● **Canberra.** Federalinė valdžia paskyrė pora milijonų dolerių propagandai, kad gyventojai pirktų vietinę Australijos gamybą, bet ne įvežtą iš užjūrių. "The Australian" IX. 17 skyrė ištisą vedamąją šiai problemai, nes žmonės perka tai, kas atrodo geresnės kokybės, nežiūrindami kur pagaminta. Jei didžioji dauguma gyventojų pirktų tik Australijos gaminius, ar dėlto gaminių kokybė pagerėtų? Jau dabar visos vietinės gamybos turėtų konkuruoti savo geresnės kokybe su importuotomis prekėmis.

● **Canberra.** Sovietų ambasados spaudos konferencijoje kalbėjo iš Maskvos atvykęs Sovietų užsienio reikalų ministerijos Pacifiko reikalų viršininkas Ludvig Chizhov ir jis reikalavo, kad Australijoje būtų uždarytos Jungtinių Amerikos Valstybių komunikacijos stotys, kurias jis vadina "bazėmis". Kai žurnalistai jo užklauso, ar sovietai ieškodami Australijos uostų iširengti sau "plaukiojantį doką", ar tuo čia nebando įkelti koją į Australiją? — Draugas Chizhov atrėžė, kad toks klausimas yra "nedraugiškas".

● **Melbournas.** Jose Sison - Filipinų komunistų partijos ir komunistų Naujosios liaudies armijos steigėjas su savo delegacija atvyko į Australiją keturiom savaitėm komunistų propagandai. Jo vadovaujamoji Liaudies armija siekia nuversti demokratinę valdžią Filipinuose. Čia jis reikalavo, kad Filipinų valdžia komunistus įsileistų į ministerių kabinetą ir jau užimtas sritis Filipinuose paskelbtų komunistų kuriamai Liaudies respublikai suverenines teises. "News Weekly" klausia, kas tuos komunistus pasikvietė į Australiją, kas jiems sumoka kelionės išlaidas?

● **New Yorkas.** Amerikos vyriausybė įsakė 25 sovietų diplomatams Jungtinėse Tautose iš Amerikos išnykti iki spalio 1 d., nes jie buvo pagauti šnipinėjant, kaip Rusijos žvalgybos agentai. Rusija atsikėrydama suareštavo Maskvoje amerikietį žurnalistą Danilofo. JAV veda derybas su Maskva, kad sovietai savo 243 diplomatų delegaciją Jungtinėse Tautose sumažintų iki 170, bet ir tada sovietinė dar bus didesnė už visas kitas delegacijas.

T E V I Š K Ė S A I D A I

18 Henry St. Kensington Vic. 3031. Tel. 376 7355

LEIDŽIA AUSTRALIJOS LIET. KATALIKŲ FEDERACIJA

Redaktorius kun. Dr. P. Dauknys. Korespondencijas, straipsnius, skelbimus, prenumeratas siųsti viršuje nurodytu adresu. Prenumeratos kaina metams \$ 25. Kituose kraštuose \$ 30. Atskiras numeris 50 c. Skelbimai už skilties vieną cm \$ 1.50. Nuolatiniams skelbėjams daroma nuolaida. Už skelbimų turinį neatsakoma. Redakcija straipsnius ir korespondencijas taisy savo nuožiūra.

TEVIŠKES AIDAI

IŠMINTIES KELIU

Visi dalykai tobulumą pasiekia palaipsniui, taip atsitinka ir su tiesos pažinimu. Pradžioje žmogus pasiekia tik dalį tiesos, tačiau vėliau gali pasiekti pilną tiesos pažinimą. Pradžioje daugelis klysta netobulu tiesos pažinimu. Jų tarpe buvo tokių, kurie viską priskirdavo laimei, atsitiktinumui. Net ir tokie pirmieji išmintingi vyrai, kaip Empedokles ir Demokritas daugelį dalykų priskirdavo atsitiktinumui. Vėlesnieji filosofai buvo aiškesni tiesos apmąstymuose ir parodė aiškesnius sprendimus ir argumentus, kad natūralūs dalykai atsitinka Apvaizdos būdu. Padangių žvaigždžių tikslus judėjimas ir kiti natūralūs reiškiniai rodo, kad jie valdomi aukštesnio intelekto.

Zmogiskuose įvykiuose ne visuomet pasitaiko, kad geri dalykai įvyksta tik geriems žmonėms, o blogi tik blogiems. Šis faktas stipriai sujudina žmonių širdis nuo monei, kad žmogiški reikalai nėra dieviškos Apvaizdos tvarkomi ir kai kurie įvykius priskiria astrologijai, likimui, burtams. Tokia nuomonė yra žalinga žmonijai. Jei Dievo Apvaizda numetama šalin, tai žmonių tarpe nebelineka nei Dievui pagarbos, nei Dievui meilės. Teisingo žmogaus skausmai, nelaimės, vargai, sielvartai, liūdesys įvairiuose įvykiuose, kai geri dalykai lydi blogą žmogų.

Teisingo žmogaus kentėjimų problema jau žiloje senovėje rūpėjo daugeliui giliau svarstančių žmonių, ir ji liko iki mūsų dienų. Žmogaus teisingo sprendimo išmintį be galo viršija Dievo išmintis, kuri viena gali išaiškinti visus nesuprantamus žmogaus gyvenimo pasireiškimus. Išmintis Šv. Rašte yra pažinimas, kuris kiekvieną dalyką grąžina į Dievą, kaip į jo pradžią. Ypatingu būdu išmintis yra Dievo dovana, suteiktas pažinimas, dalyvavimas Dievo išmintyje, kuris moko teisingai spręsti apie visus dalykus ir jais naudotis. Supratimas yra išminties dalis, kuriuo mes apsaugomi nuo visokio apgavimo. Tos dieviškos išminties žmogus negali rasti vien savo intelekto jėgomis.

Galima daug žinoti ir maža išmanyti. Dievo baimė ir Dievo meilė - tai yra išmintis ir pasitraukimas nuo nuodėmės - išmanymas. Tai reiškia garbinti Dievą ir saugotis pikto. Išvada: teisingas žmogus, kuris bijo Dievo, stengiasi neperžengti jo įsakymų ir pasitraukia nuo blogio, tas jau eina išminties keliu. Dvasiniai turtai teisingam žmogui yra geresni dalykai, negu laikinieji turtai duoti blogam žmogui, nes jie silpnesni dalykai. Išmintis yra aukščiausia iš visų Šv. Dvasios dovanų, kuri tobulina supratimą, kad žmogus galėtų spręsti apie žmogiškus dalykus lengvai ir su dievišku nusi-manymu. Niekas žmogų taip labai ir taip stipriai neatšaukia nuo blogų dalykų į gerus, kaip Dievo baimė ir Dievo meilė. PD

LIETUVIŠKOS TELEVIZIJOS PRADŽIA

Paskutinis federalinės valdžios biudžetas galutinai palaidojo mūsų viltis turėti savo televizijos pusvalandį per SBS UHF 28 kanalą. Mūsų bendruomenės slaptai vestos derybos sudužo dėl Mr. Hawke valdžios padaryto sprendimo SBS sujungti su ABC. Tikriausiai tas sprendimas buvo padarytas norint sutrukdyti susitarimą su etninės televizijos vadovybe, pagal kuri mūsų bendruomenės vadovai būtų gavę kas savaitę po pusę valandos sekmadienio vakare 7 val. pasakyti pasauliui, kaip turėtų būti tvarkomi Australijos politiniai ir ekonominiai reikalai.

Derybos buvo vedamos labai slaptai, nes nenorėta sukelti reakciją iš kitų tautybių, kurios taip pat būtų pradėję reikalauti sau panašių teisių. 3 EA pirmadienio lietuviškos valandėlės politinio komentatoriaus žiniomis, gautomis iš normaliai patikimų šaltinių, greičiausiai kas nors SBS viduje apie derybas slaptai pranešė kairiesiems elementams, kurie panikos pagauti pareikalavo, kad Mr. Hawke, pasinaudodamas išlaidų sumažinimo pretekstu, sujungtų SBS su ABC. ABC yra kontroliuojama kairiųjų ir iš jų mums išsiterėti panašias sąlygas neįmanoma.

Apie šią nesėkmę sužinojęs Melbourne lietuvių jaunimas ėmėsi žygių atitaisyti padėtį. Australijos lietuvių jaunimo sąjungos valdyba su VI Pasaulio lietuvių jaunimo kongreso ruošos komitetu sudarė ad hoc komitetą, kuris pradėjo tyrinėti galimybes įsigyti nuosavą lietuvišką televizijos tinklą. Dėl dabar varomo vajaus sukelti lėšas VI Pasaulio lietuvių jaunimo kongresui šio pasiūlymo atsisakyta. Australijos lietuvių bendruomenei būtų per sunku tuo pačiu metu remti kongreso ruošą ir suaukoti 20 milijonų dolerių,

reikalingų įsigijimui nuosavos televizijos stoties. Buvo priimtas kitas pasiūlymas, kuris šiuo metu dar turi būti laikomas paslaptyste. Galutinės šio pasiūlymo detalės dabar jau baigiamos formuluoti. Jos bus viešai paskelbtos kartu su pristatymu lietuviškų televizijos programų, kurias Melbourne lietuvių jaunimas paruošė, pasitikėdamas priimto, bet šiuo metu dar slaptą pasiūlymo užtikrintu pasisekimu, kad turėsime lietuvišką televizijos kanalą.

Televizijos stoties personalas jau yra sudarytas iš įvairių mūsų eilėse esančių tos rūšies specialistų. Deja, dar dėl nežinomų priežasčių, nei vienas iš Australijos lietuviškų radijo pusvalandžių pristatytojų į šį personalą neįeina. Atrodo, kad lietuviškos TV stoties vadovybė ieškojo šiek tiek amžiumi jaunesnių pristatytojų. Bet galime būti tikri, kad radijo veteranai, žinodami mūsų bendruomenės nuotaikas, galės duoti vertingų patarimų kaip sukelti visuomenės entuziazmą, kaip, kad ateiti į mūsų ir pietauti cepelinais.

Kasdieninėse programose yra numatytos žinios, pristatomos Gedimino ir Marytės, Bendruomenės kampfelis, kur matysime mūsų veikėjus atliekant savo mėgiamas pareigas. Dėl opaus lietuviškų šeimų sudarymo klausimo, populiariausiu vakaro laiku bus pravedamos "Puikios piršlybos" (Perfect Match), bandant suvesti lietuviškas poras užsienyje, o gal per sa-

telitą, ir iš Lietuvos.

Visi akių negalės atitraukti nuo lietuviškos serijinės laidos "Muilas", kurioje bus sprendžiamos Abraitų šeimos problemos: ar tikrai Abraitis bendradarbiavo su vokiečiais? Kodėl Skaistė nenori Luko, kurį taip myli jos tėvai? Ko Juozas nežinojo apie save visą gyvenimą ir kas jam apie tai pasakė?

Visa tai, ir kokią nutarimą padarė jaunimo komitetas įsigijimui nuosavą televizijos kanalą, sužinosime ateidami į Melbourne lietuvių jaunimo pastatymą TELEKRIZĘ, kuris įvyks Melbourne, sekmadienį, spalio 5 d. 2.30 val. Lietuvių namuose. Adelaide, šeštadienį, spalio 11 d. 7 val. Lietuvių namuose. Sydney, šeštadienį, spalio 18 d. 7 val. Lietuvių namuose.

J. Mašanauskas

Mūsų Rėmėjai

Katalikiškos Spaudos mėnesio proga Teviškės Aidams aukojo:

Morningtono lietuviai per mūsų įgaliotinį Juozą Kairį: \$ 30 St. Erminas, po \$ 20 J. Kairys, T. Kesminas, A. J. Skimbirauskai, po \$ 10 A. Bužinskas, S. Noreika, po \$ 5 A. K. Alseika, N. A. Presnikovas, N. Ropė, J. Švėrebas. Viso \$ 130.

Adelaidės lietuviai per kun. J. Petraitį ir mūsų įgaliotinį Pr. Pusdešrį: \$ 188 ir 50 centų Adelaidės Liet. Kat. Moterų D-ja, \$ 169 ir 50 centų kun. J. Petraitis ir rinkliava bažnyčioje, \$ 114 ir 70 centų Parapijos Taryba, \$ 50 S. P. Pusdešriai, po \$ 20 J. S. Bardauskai, M. Gavėnienė, K. J. Beinoravičiai, J. Poškus, po \$ 10 A. Plokštinė, K. Raznauskas, A. Stankevičius, D. K. Dundai, R. A. Kubiliai, Pr. Kušys, H. Vikas, A. Stakaitis, E. K. Varnai, A. Gučiuvienė, L. Gerulaitis, V. Bardauskaitė, A. Zamoiskis, P. T. Gasiūnai, J. V. Rupinskai, B. A. Budriai, V. Janulis, S. Jankauskienė, po \$ 5 J. Paškauskas, J. Kutkienė, J. Janilionienė, V. Neverauskas, E. Petrėnienė, J. Sasinienė, K. Karpinė, A. Jasiūnas, I. Bakšys, Br. Launikaitienė, Iz. Lapšys, J. Stepanas, A. Jakutis, J. Langevičius, V. T. Vasiliauskai, A. Strimaitienė, P. A. Dancėvičiai, A. Mikalainis, V. L. Gudiškis, A. Alvikas, A. Bulis, Z. Stankus, po \$ 4 J. Bataitis, L. Kazla, po \$ 2 V. Bagušauskas, G. Opulskienė, L. Staugienė, G. Pečiulienė, E. Marcinkevičiūtė, P. Laučius, J. Stankevičius. Viso \$ 935.

Sydnejaus lietuviai per prel. P. Butkų MBE ir mūsų įgaliotinį A. Vinevičių: Bažnyčios rinkliava \$ 135 ir 65 centai, po \$ 50 prel. P. Butkus, Jurgis Želvys, \$ 30 Gyvojo Rožančiaus būrelis - Vadovė Alfa Savickienė, \$ 20 Alfa Savickienė, po \$ 10 B. V. Barkai, Alb. Giniūnas, Ona Lašaitienė, J. Paltanavičius, Jonas Sakalauskas, J. P. Tallat-Kelpšai, \$ 9 Petras Burakas, po \$ 5 Alf. Lingė, Vyt. Račiūnas, A. Vinevičius, \$ 4 A. Juodgalvis, \$ 3 J. Naudžius, po \$ 2 N. Čelkienė, V. Staitis. Viso 380.65.

Pertho lietuviai per mūsų įgaliotinį Balį Steckį: LKVS Ramovė Pertho skyrius \$ 15, po \$ 10 B. Steckis, A. Klimaitis, \$ 6 E. Stankevičius, po \$ 5 F. Garnys, J. Jaugėdis, E. Petrukėnienė, V. Skrollys, A. Steckis, R. Steckis, \$ 4 A. Stralčiūnienė, \$ 2 Kiškis. Viso \$ 77.

Visiems aukotojams ir aukų rinkėjams nuoširdžiai dėkoja

ALK Federacijos Valdyba

Kurią iš šių Australijos lietuvių pasirinko vilnietis inžinierius Vytautas per satelitą perduodamoje lietuviškoje TV programoje "Puikios Piršlybos?"

Naujas, dar niekur nematytas Melbourne lietuvių jaunimo scenos pastatymas - komedija, rodanti kaip atrodė lietuviškos televizijos laidos.

SENSACINGA IR VIENINTELĖ

TELEKRIZĖ

Išvyks scenos šviesą

MELBOURNE - sekmadienį, spalio 5 d. 2.30 val. Lietuvių namuose

ADELAIDE - šeštadienį, spalio 11 d. 7 val. Lietuvių namuose

SYDNEY - šeštadienį, spalio 18 d. 7 val. Lietuvių namuose

Nepraleiskite progos pamatyti šį puikų jaunimo parengimą, pristatomą VI Pasaulio lietuvių jaunimo kongreso organizacinio komiteto.

Įėjimas: Vaikams nemokamas, tėvams ir kitiems \$ 8.

Kankinių šventovė Kanadoj

Maždaug 150 km nuo Toronto į šiaurę Kanados žemę plauna didžiulis Huron ežeras. Senais laikais toje ežero pakrantėje gyveno indėnai, vadinami Huronais. Nuo jų vardo liko pavadintas pats ežeras, o taip pat ir šis žemės kampas vadinamas Huronia.

Į vieną huronų kaimą 1626 m. atvyko misijonierius Jean de Bredeuf. Jis prancūzas jėzuitas. Jėzuitų centras jau buvo įsikūręs Quebeke, iš kur misijonierius ir atvyko. Gana greit misijonierius išmoko huronų kalbą ir pradėjo misijas. Netrukus čia atvyko ir kitas misijonierius Gabriel Laleman, taip pat prancūzas. Misijas jie vedė viename huronų kaime, kuris prie ežero kranto. Dabar čia yra Midland miestelis. Misijos jiems sekėsi ir kasdien šimtai indėnų buvo pakrikštyta.

Ivyko nelaimė, kai huronų šalį užpuolė kita indėnų giminė Iroquois. Tai įvyko 1649 m. Gerai ginkluoti Iroquois užvaldė huronų kraštą. Abu misijonieriai buvo žiauriai nukankinti (1649 m.).

Jėzuitų misijonierių tuo metu buvo ir kituose huronų kaimuose. Taip per šiuos neramumus ar indėnų giminių kovas viso buvo nukankinta 8 misijonieriai. Taip, toje vietoje, kur buvo nukankinti tie pirmieji misijonieriai, 1926 m. buvo pastatyta Kankinių bažnyčia (Martyrs Shrine), kurią prižiūri Tėvai jėzuitai. Šią bažnyčią aplankė ir popiežius Jonas Paulius II, kai jis 1984 m. lankė Kanadą. Popiežius Pijus XI šiuos kankinius 1930 m. paskelbė šventaisiais. Kankinių biustai puošia bažnyčią ir jos frontą. Kankinių relikvijos sudėtos auksinėje dėžėje, kurią priklaupę neša Huronų žemės valdovai. Dėžės krašte surašyti visų 8 kankinių vardai. Kitame kampe prikrauta visa krūva lazdų bei kriukių, kuriais luošieji vaikščiojo, o pagiję maldoje prie kankinių relikvijų, juos paliko bažnyčios kampe.

Rašo prel. Pr. Vaseris

Bažnyčia yra pastatyta už Midland miestelio viename kalnelyje. Į bažnyčią veda gana aukšti laiptai. Popiežiui Jonui Pauliui II atvykus į šią šventovę, laiptai buvo iškloti raudonu kilimu, kuris taip paliko iki šios dienos.

Bažnyčios šventoriuje Kanados lietuviai pastatė didžiulį kryžių Lietuvos kankinių atminimui. Kiekvienais metais rugpjūčio pirmą sekmadienį čia vyksta lietuvių atlydai. Suvažiuoja lietuviai iš Toronto ir kitų apylinkių į šiuos atlydus pasimelsti už Lietuvos kankinius.

Kaip Midlande yra Kanados

kankinių šventovė, taip Toronte yra Lietuvos kankinių šventovė. Tai Anapilio lietuvių parapijos bažnyčia, kuri dedikuota Lietuvos kankiniams. Ją statė klebonas Petras Ažubalis (mirė 1980 m.). Čia taip pat vyksta kiekvienais metais parapijos šventė už Lietuvos kankinius. Šiais metais ji buvo paskutinį rugsėjo mėnesio sekmadienį.

Buvo prasmė ir lietuviams prie Kanados kankinių šventovės statyti kryžių Lietuvos kankiniams. Juk tie Huronų žemės misijonieriai buvo nukankinti priešų, kaip ir Lietuvos kankiniai. Ir po 300 metų jie paskelbti šventaisiais. Gal nereikės nė 300 metų, kai ir Lietuvos ne vienas kankinys bus paskelbtas šventuoju.

MIRE KUN. J. BELECKAS SJ

Tik šiandien mus pasiekė žinia, kad Čikagoje, Jungtinėse Amerikos Valstybėse rugpjūčio 15 dieną staiga mirė jėzuitas kun. Juozas Beleckas.

Velionis buvo gimęs 1905. I. 26 Linkuvoje. 1924 metais įstojo į jėzuitų vienuolyną, 1938 metais buvo išventintas kunigu. Lietuvoje velionis buvo "Misijų" žurnalo redaktorius. Pokario metais persikėlęs į Jungtines Amerikos Valstybes katalikiškuose universitetuose dėstė filosofiją, teologiją ir vokiečių kalbą bei literatūrą.

Velionis kun. Juozas Beleckas buvo nuolatinis išeivijos katalikiškosios spaudos bendradarbis.

Užsienio spauda apie Lietuvą

Tarptautinis informacijų biuletenis praneša apie lietuvių sąžinės belaisvius: Gintautą Iešmantą, kun. Sigitą Tamkevičių ir Jadvygą Bieliauskienę

Tarptautinis informacijų biuletenis 'Glaube in der zweiten Welt' savo paskutiniame numeryje, išėjusiame rugpjūčio 13 dieną, vėl tris ištisus puslapius paskyrė žinioms apie padėtį Lietuvoje. Cituodamas "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos" 70-tąjį numerį, leidinys pateikia ištrauką iš trijų lietuvių sąžinės belaisvių: Gintauto Iešmanto, kun. Sigito Tamkevičiaus ir Jadvygos Bieliauskienės - laiškų.

Gintautas Iešmantas iš Podčerje tremties šių metų balandžio 14 d., tarp kita ko, rašo: "Jau penkeri metai jūsų žodis ir geri linkėjimai lydi mane sunkiame kančios kelyje. Jis teikė jėgų ir džiaugsmo, kad mano auka nedingo nežinios tamsoje, kad yra žmonių, kuriems rūpi nepažįstamo žmogaus likimas. Šiandien aš jau ištremime — nuo balandžio 5 — dienos ryto — ir turiu galimybę jums padėkoti už tą neįkainotą dvasinę paramą, teiktą trumpučiais pasveikinimais, už

širdžių ir sielų šilumą, pasiekusią mane Uralo sniegynuose, nepaisant kliūčių ir galimų nemalonumų. Žinoma, tik dalis jūsų laiškų man buvo įteikta, o paskutiniaisiais metais aš jų iš viso negavau, bet jaučiu, jie man taip pat skambėjo kaip svaigus giminės balsas — toks brangus ir mielas nelemtoji tolybė... Paskutinius šešis mėnesius buvau 36-tajame lageryje. Kunigas Alfonsas Svarinskas visada žvalus, geros nuotaikos, kupinas tikėjimo ir vilties. Aš džiaugiuosi, kad likimas davė galimybę su juo susipažinti. Tai nuostabios dvasinės stiprybės, plataus mąstymo ir žavinčios tolerancijos žmogus, kurio paliktas išpuolis niekada neišblės iš mano atminties. Kai žinai, kad yra tokių žmonių, kaip jis, darosi lengviau gyventi, jauti, kad iki galo nepalūžtančia ir viskam pasiryžusia širdimi ištversi, nešdamas rūšies pareigos kryžių. Atsidūriau sargo pareigose lentpiūvėje. Nežinau ar džiaugtis ar liūdėti, bet ko gero tai pati geriausia

išeitis... Kad tik žiemos nebūtų šaltos! Niekaip negaliu priprasti prie šalčių, o čia jie siekia iki 50 laipsnių. Tikiuosi, kad viskas bus gerai, juo labiau, kad — kaip pastebėjau ir čia — "mano gerasis angelas dar saugo".

Tarptautinis informacijų biuletenis ta pačia proga primena, kad tarptautinio rašytojų PEN klubų amerikiečių skyrius lietuvių sąžinės belaisvį Gintautą Iešmantą yra paskelbęs savo garbės nariu. Šių metų vasario mėnesį PEN klubų amerikiečių skyriaus vadovybė dviejų tūkstančių narių vardu kreipėsi į Sovietų Sąjungos valdžią, prašydama, kad Iešmantui būtų grąžinta laisvė.

Tuo metu buvo bijoma, kad lagerio bausmę baigiantis Iešmantas gali būti — kaip ne kartą pasitaiko — iš naujo nuteistas arba uždarytas į psichiatrinę ligoninę. Iešmantas, be to, buvo įrašytas į 59-nių sovietiniuose lageriuose kalinamų rašytojų sąrašą, kurį Tarptautinė Žmogaus Teisių Sąjunga įteikė Amerikos kongresui, prašydama, kad Amerikos valdžia išgautų iš Sovietų Sąjungos amnestiją visiem kalinamiems rašytojams.

LRTV

Pagal "Tiesos Kelią" 1937 metais Nr. 5.

Krikščionybės kelias į Lietuvą

(Tęsinys)

Lemiamas Mindaugo sprendimas

Šitaip politiškai ir teritoriškai suprasta krikščionybė lietuvių kunigaikščių galėjo būti priimta taip pat tik politinėms aplinkybėms verčiant. Didelės koalicijos verčiamas rado kelią Rygon į Livonijos ordiną ir Lietuvos vienytojas Mindaugas. Ordino magistro skatinamas, jis krikštijosi, t.y. ėjo tuo pačiu keliu, kurį jam buvo nurodęs pavojaus konkurentas į Lietuvos sostą, brolvaikis Tautvilas.

Mindaugas, pirmasis ir paskutinis Lietuvos karalius, sugebėjo išsivaduoti iš ordino aiškių pastangų paimti per krikštą Lietuvą ir jos vyskupiją savo įtakon. Naujoji vyskupija, į kurią pretenzijas kartu reikė ir ordinas, ir arkivyskupas, buvo tiesioginėje Apaštalo Sosto globoje. Inocentas IV tvirtai palaikė Mindaugą ir pats tvarkė Lietuvos vyskupijos reikalus, apsaugodamas ją nuo abiejų pretendentų. Bet šiai vyskupijai, nors ji formaliai buvo ir ant gero pagrindo įkurta, nebuvo lemta ilgai išsilaikyti. Pasikrikštijęs buvo tik pats karalius, jo šeima ir dvaras. Iš popiežiaus

Inocento IV bulės žodžių, kad Mindaugas krikštą priėmė su dideliu pagonių būriu, galima manyti, jog buvo pakrikštyti ir Mindaugo šalininkai. Tuo tarpu pagoniškoji reakcija, besijungdama su kovojančiais prieš karalių vietiniais kunigaikščiais, vertė Mindaugą nutraukti santykius su ordinu. Atsimesdamas nuo kryžiuočių, turbūt Mindaugas atsisakė ir nuo krikščionybės. Bet jei Mindaugas ir nebūtų apostatavęs, jo ir visos jo šeimos išžudymas, politinių priešų įvykdytas, reikė krikščionybės žlugimą lietuvių tautoje daugiau negu šimtui metų.

Išmintingai pradėtas darbas, įkūrimas tik Romai priklausančios vyskupijos, žlugo. Jis buvo pradėtas sąjungoje su Lietuvos priešais, kuriems rūpėjo pirma Lietuvą užkariauti, o tik paskui ją krikštyti. Tad šitoks politinių interesų lydimas krikštas, lietuvių kunigaikščių, Mindaugo priešų, akims atrodė per daug pavojingas. Krikščionybėje, kuriai atstovavo ordinas, lietuviai matė tik pavergiančią galybę, kurią jiems prievarta kryžiaus karais ir politinėmis priemonėmis buvo stengiamasi užmesti, todėl ji čia ir susidūrė su tokiu griežtu pasipriešinimu ir nepriėmimu.

Didelė buvo Lietuvos nelaimė, kad Mindaugo pradėtoji krikščionybė neprigijo ir neišsilaikė. Priešingu atveju, žinoma, ir lietuvių tautos istorija būtų nuėjusi kitais keliais. Ordinas būtų anksti nustojęs savo racijos, kai prūsų sukilimo metu Prūsiose bebuvo likę vos kelios jo pilys. Senprūsų tauta nebūtų buvusi pasmerkta išnykimui. Lietuvių santykiai su kitais krikščioniais kaimynais (Lenkija) būtų klostęsi kaip lygių su lygiais. O Lietuvos visu frontu pasukimas į Vakarų Europos pusę būtų joje anksti išugdęs sąvą kultūrą (raštą, mokyklas ir t.t.).

Vytenio ir Gedimino laikų Krikšto bandymai

Trumpai suminint XIV a. mėginimus Lietuvą pakrikštyti, reikia paminėti, kad tuoj po Mindaugo mirties popiežius Urbonas IV (1263) ir popiežius Klemensas IV (1268) bandė Lietuvoje toliau palaikyti žlungančią krikščionybę. Bet pagoniškosios reakcijos laikais, kuriai atstovavo karingas Traidenis (1270-82), jokių krikščionybės pėdsakų šaltiniai nepaduoda.

XIII a. gale Rygos arkivyskupas darė bandymų su krikščionyste išskverbti Lietuvon. Vytenio lietuviai, kaip ryškėja iš Rygos miesto dokumento, 1298 m. buvo palankiai nusistatę krikščionybės atžvilgiu.

Sis Adelaidės ateitininkų su-ruoštas koncertas įvyko rugsėjo 6 d. Katalikų Centro salėje. Tokie koncertai yra ruošiami kasmet Tautos šventės išvakarėse ir šitas buvo jau 28-sis!

Ilga virtinė vaikų ir jaunuolių buvo tame laikotarpyje išgusi į sceną. Stebėjome jų augimą, jų meninius sugebėjimus ir meninį brendimą.

Daugelis jų šiandieną jau su-aukę žmonės, yra atsiekę įvairias aukšto mokslo profesijas, kaip dak tarai, inžinieriai, menininkai. Čia galime paminėti: Antaną Stepaną, Gitį Šimkų, Vitą ir Loretą Bardaus kaites, Joną Mockūną, A. Vasi- liauską, A. Zamoiskį, Vytą Strau- ką, Nemirą Masiulytę - Stapleton, Rasą Kubiliūtę - Mauragienę - dip- lomuotas pianistes, o kai kurie jų vaikai jau užėmę scenoje tėvų vietas.

Grįžkime į koncertą, kurį pra- dėjo mažytė Audra Verbylaitė gan sunkiai užkopusi ant piano kėdės, bet labai lengvai paskambinusi Bastien "Polką". Daina Daugalytė, muzikai palydint, gražiai ir judriai savo kūnelį lankstydama, atliko meninę gimnastiką. Po jos tvir- tais žingsneliais priartėjęs prie sce- nos rampos 5 metų Darius Ku- bilius skaitė "Gyvenom tėviškėlėj" (autorius dėdė Pranas). Skaitė pil- nu savimi pasitikėjimu, menine ekspresija ir tvirtai rezonuojan- čiu balseliu. Dar puikiai tardamas ir žodžius sukėlė klausytojuose di- delį susižavėjimą. Atrodo, sušvito nauja Kubilių atžalyno žvaigždu- tė. Kalbant apie Kubilių jaunimą, reikia pripažinti, kad jų "dinasti- ja" viešpatuoja šiuose parengimuo- se nuo pat pradžios - iki šių die- nų. Neužmirštami to atžalyno da- lyvavimai muzikos ansambliuose, ar tai solo smuikuojant Dariaus tėvui Gintarui, Linui grojant čel- lo, deklamuoju Sauliui ir Aidui ir ypatingais gabumais pasižymin- čiam deklamatoriui Sietynui. Ne- atsimenu tų koncertų programų, kuriuose nemirgėjo jų vardai.

Tradicinis jaunimo koncertas Adelaidėje

I sceną baltame balerinos kos- tiumėlyje, lyg balta peteliškė, at- plastnojo mažytė Audra Verbylai- tė. Ji skraidė scenoje papildyda- ma savo grakščius judesius dar mimika, daina ir žodžiu, sukelda- ma publikoje malonų estetinį ža- vesį. Jai nuplasnojus, mūsų "ste- buklingas" Jonukas Pocius su tē- vu, abu violenčelės instrumentais, atliko klasikinį duetą "Rondo". Bu- vo tai rimtos kamerinės muzikos gražus įtarpas. Kaip paprastai, ma- žam Jonukui teko ne vieną kartą nusilenkti, reaguojant į plojimus.

Dabar nedidukė šokėja Lina Ver- bylaitė pademonstravo skirtingą šokio žanrą "Tap-dance" - stepa- vimo meną, labai ritmiškai ir tiks- liai savo kojytėmis perduodama muziką. Du dalykėlius pianinu pa- skambino Aldona Pretty, kuri vė- liau pasireiškė dar ir deklamato- re.

Modernaus pabūdžio šokio due- tą gražiai atliko Sharon Timms ir Lina Verbylaitė. Vanessa ir Ilona Dumčiūtės, kiekviena atskirai, pa- skambino po du dalykėlius, jų gan pažengusia technika.

Pirmoji dalis buvo baigta mok. E. Varnienės surežisuotu (Pr. Pus- dešrio) vaidinimėliu "Graži mer- gaitė".

Po pertraukos matėme kitą vaiz-

delį "Ružavas Dangus", dalyvau- jant Danai Kalibataitei, Nijolei Lloyd ir Dariui Paškevičiui.

Jonukas Pocius giliame susikau- pime gražiai atliko pianinu Cle- menti Sonatiną. Du K. Binkio ei- lėraščius perskaitė Nijolė Lloyd ir Darius Paškevičius.

Ir vėl teatras - V. Baltučio ko- miškas skečas "Radijo valandėlė". Yra sakoma, kad kiekvienas žmo- gus privalo mokėti save ir pakri- tikuoti, ir iš savęs pasijuokti. Tad Jonas Kazla ir Audra Milen tai puikiai atliko, pavaizduodami da- bartinį jaunimą. Moderniškai, "pa- pūgiškai" apsirengę, jaunuolis net basom kojom, dažnai ant stalo už- keltom, Danai Baltutytei atsaky- dami į "interwiev" klausimus, su- kėlė salėje gardaus juoko. Danu- tė puikiai suvaidino apklausinė- toją.

R. Vėžio "Eilėraščių pyne" įdo- miai perdavė Linas Pocius. Muzi- kų Pocių šeima, pilnu sąstatu (M. Pocienė viola, J. Pocius violenče- le ir Jonukas smuiku), suteikė tik- ro meno pasigėrėjimo jiems atli- kus Pleyel "Rondo". Šia proga no- risi priminti skaitytojams, kad gruodžio mėn., Sydnėje, Lietu- vių Dienų jaunimo koncerte da- lyvaus ir aštuonmetis mūsų Jo- nukas Pocius.

Vakara užbaigė mūsų veteranas — deklamatorius Sietynas Kubi- lius. Profesionaliai-aktoriškai skai- tydamas M. Slavėnienės epą "Ne- žinomi Keleiviai", sugebėjo, kaip visada, sukoncentruoti į save kiek- vieno klausytojo gilų dėmesį. Se- kančią dieną, Lietuvių Namuose, Tautos šventės minėjime jis su skirtinga kūryba vėl žavėjo tau- tiečius. Ta proga norisi paminė- ti, kad tame minėjime puikiai dai- navo mūsų "Lituania" choras, nau- jai paruoštas, dar negirdėtas dai- nas, G. Vasiliauskienei vadovau- jant.

Jaunimo koncertas baigtas Lie- tuvos himnu. Scenoje žodžius tarė kun. klebonas J. Petraitis ir Ade- laidės Ateitininkų pirm. A. Kubi- lius. Gražia lietuvių kalba prane- šėjos rolę atliko Danutė Baltuty- tė, skaitydama šventei pritaikin- tus tekstus.

Kiekvienam programos dalyviui buvo įteikta scenoje po lietuviš- ką vėliavėlę.

A. Binkevičiūtė - Gučiuvienė

Skautininkų sueiga

Skautininkų Ramovės sueiga šaukiama rugsėjo 26 d. penktadie- nio vakare 7.30 val. Parapijos Na- muose pas s. kun. Pr. Dauknį, 18 Henry St. Kensington. Nariai ir narės prašomi visi dalyvauti su uniformomis. Naujai pakeltieji duos Skautininko Įžodį, bus ordi- no įteikimas, rajono stovyklos ir kiti pranešimai. Kartu dalyvauja ir narių antrosios pusės, bus ir kavutė. — Praneša Ramovės Val- dyba.

REMKIME TAUTOS FONDA.

nes tai yra pagrindinis pasauliniu mastu organizuotas lėšų telkimas kovai už Lietuvos valstybinę, tautinę ir kultūrinę laisvę.

REMKIME LIETUVOS LAISVĖS IŽDĄ.

nes čia sukaupti pinigai atiteks Lietuvai, kada išsivaduos iš pavergimo. Paremiant testamentiniu būdu, būtina sąlyga įrašyti tikslų Tautos Fondo pavadinimą angliškai - Lithua- nian National Foundation, Inc., (Tautos Fondas). Nepamirš- kime - remdami Tautos Fondą ir Lietuvos Laisvės Iždą — jungiamės su kovojančia Lietuva.

Tautos Fondo Atstovybė Melbourne

(1257 m. pop. Aleksandras IV net buvo eks- komunikavęs ordiną už tai, kad kryžiuočiai žudė pagonis, norinčius laisvai priimti krikš- čionybę). Bet iš Vytenio palankumo ir to- lerancijos dar nieko neišėjo. Vytenio laikais Livonijos kryžiuočiai bus neabejotinai vi- saip trukdę arkivyskupo kunigams vykti į sąjungininkų žemę christianizuoti, t.y. vyk- dyti tos pareigos, kurią jie tik sau savinosi ir ypač nenorėjo jos užleisti įkyriam savo konkurentui. Ordino narių tikslas buvo pir- ma Lietuvą užkariauti, o tik paskui krikš- tyti. To tikslo siekdami kryžiuočiai ir lai- kė Lietuvą savo misijos sritimi ir todėl nie- kam kitam, net Rygos arkivyskupui, ne- norėjo jos užleisti.

Dar 1312 m. Vytenis, kai Rygon buvo at- vykęs popiežiaus legatas Franciskus de Mo- liano, kreipėsi į jį ir į Rygos arkivyskupą, — taip rašo Gediminas savo laiške popiežiui Jonui XXII, - prašydamas atsiųsti du pran- ciškonus, kuriems nori atiduoti pastatytą bažnyčią. Ta bažnyčia, kaip rodo tas pats laiškas, lietuvių ir kryžiuočių kovose vo- kiečių riterių buvo sudeginta, bet vėliau, jau Gedimino valdymo pradžioje, pranciš- konai ir domininkonai turėjo Vilniuje savo bažnyčias, o Naugarduke buvo dar viena pranciškonų bažnyčia. Atskirame laiške (1323. 05. 26) Gediminas kreipėsi į saksų

provincijos pranciškonus ir prašė keturių vienuolių aptarnauti dviem bažnyčiom (Vil- niuje ir Naugarduke).

Šitaip Gediminas rašė savo garsiuosius laiškus, kuriais jis kvietė Lietuvon ne tik amatininkus, ūkininkus, pirklius, bet ir vys- kupus, kunigus ir vienuolius, žadėdamas globoti bažnyčias, gerbti dvasininkus ir pats pasikrikštyti. Šitie laišškai, greičiausiai, Ge- dimino ir Rygos miesto artimo bendradar- biavimo vaisius prieš abiejų nekenčiamą Li- vonijos ordiną, turėjo parodyti kunigaikš- čio gerą valią. Rygiečiams jie buvo naudin- gi prieš kryžiuočius. O pagaliau, jei jų ra- ginamas Gediminas būtų tapęs krikščioni- mi, rygiečiams prieš ordiną būtų atkritęs svarbiausias priekaištas, kad jie dedasi są- jungon su pagonimis ir su jais palaiko pel- ningą prekybą. Tačiau pačioje Lietuvoje buvo per daug lotyniškam krikštui prie- šingų jėgų (žemaičiai ir stačiatikiai), ir pats krikšto klausimas Lietuvos santykiuo- se su ordinu jau buvo per daug susikompli- kavęs, kad būtų galima greit jį laiškais iš- spręsti. Negreit Gediminas sulaukė iš Avin- jone reziduojančio pop. Jono XXII atsaky- mo, kuris, vos tapęs popiežiumi, buvo kreip- pėsis laišku į Gediminą (1317), ragindamas jį priimti krikštą. Kai su atsakymu į Gedi- mino laišką atvyko pasiuntiniai, aplinky-

bės jau buvo pakitusios, ir pats Gediminas dėjosios nieko nežinąs apie pažadą krikštytis. Galimas dalykas, kad šitokiu būdu užmegz- dami santykius su krikščionimis, o ypač su popiežiumi, Lietuvos kunigaikščiai norė- jo palengvinti kryžiuočių spaudimą, kuris XIV a. darėsi vis intensyvesnis ir didesnis. Lietuvos kunigaikščiai nenorėjo priimti krikšto ne dėl ypatingo priešingumo krikš- čionybei ir ne dėl fanatiško užkietėjimo pa- gonybėje. Jie kratėsi tik ordino siūlomos krikščionybės, nes, kaip kiekvienas savaran- kiškas valstybinis organizmas, bijojo netek- ti politinės nepriklausomybės, o iš kitur krikštas buvo sunkiai įmanomas. Ordinas buvo taip išvystęs savo propagandą, jog ėmė skelbti, kad Gedimino pažadai krikš- tytis yra tik prasimanymai. Apie pačius Gedimino laiškus buvo paskleista žinios, kad jie esą rygiečių sufalsifikuoti ir Vakaruose išplatinti. Pagaliau kryžiuočiai, neleisdami misionierių Lietuvon, vėliau buvo kaltina- mi kurstę žemaičius ir rusus sukilti, jeigu Gediminas bandytų krikštytis. Į šitokią ak- ciją kryžiuočiai buvo išvertę savo tikruosius tikslus.

(Bus daugiau)

Adelaidės Lietuvių Katalikių Moterų Draugijos metai

Lėkte pralėkė metai smagiai, sutartinai bedirbant Adel. liet. kat. moterų d-jos valdyboje. Darbai, juose kylantys rūpesčiai ir džiaugsmai, daugiausia ir suartina dirbančias, jas sujungdami vienon glaudžion šeimon.

Dirbome savo lietuviškoje šv. Kazimiero parapijoje skatinamos nuolatinės didžiosios minties - išlaikyti lietuviybę, padėti kenčiančiam Tėvynei, išmesti laisvę Lietuvai.

Valdybą praėjusiais metais sudarė: pirmininkė ir pietų organizatorė - Saulenė Pusdešrienė, sekretorė - Rusnė Kubilienė, kasininkė - Jadvyga Janilionienė, ligoninių lankytoja - Genovaitė Damaševičienė, parengimams - Judita Nekrošienė ir Zinaida Venčienė.

Šalia valdybos didžiosios ir nuolatinės pagalbininkės, daug rūpesčių nuimdamos nuo valdybos pečių dirbo: maldų organizatorė - Terešė Gasiūnienė, bažnyčios puošėja - Antanina Jasiūnienė, bažnytnių rūbų prižiūrėtoja - Valerija Masionienė, kiemo tvarkytoja Stasė Bardauskienė.

Veiklos metų užbaigimui rug-

pjūčio 31 d. susirinkome Lietuvių katalikų centre į visuotinį meetingą susirinkimą.

Susirinkimą trumpa kalba atidarė D-jos pirmininkė, pakviesdama Dvasios vadą kun. Juožą Petrą sukalbėti maldą. Susirinkimui sklandžiai ir sumaniai pirmininkavo T. Gasiūnienė, aktyviai įtraukdama nares į veiklos svarstybas. Sekretoriavo B. Budrienė.

Iš pirmininkės, kasininkės, revizijos komisijos ir kitų pranešimų atsiskleidė maždaug toks metinės veiklos vaizdas:

Šiuo metu D-ją sudaro 49 narės. Valdyba turėjo 16 posėdžių ir daugelį pasitarimų savo tarpe, su Parapijos taryba, su "Šiupinio" pravedėju ir kt., nes numatytų ir staigiai iškilusių renginių nuolat atsirasdavo.

Beveik kiekvieną sekmadienį mūsų šv. Kazimiero bažnyčios presbiterija buvo išpuošta gyvomis gėlėmis. Visi džiaugėmės puošėjos kūrybingumu. Buvo skalbiami ir prižiūrimi bažnytiniai rūbai. Įtaisyta naujas violetinis arnotas.

Kiekvieną sekmadienį, išskyrus Kalėdas ir Velykas, LK centre buvo duodami pietūs. Pietaujančių

yra pakankamai, tik vis sunkiau darosi priprašyti pietų gamintojas. O tie pietūs yra svarbūs judėjimo mūsų parapijoje palaikytojai ir teikiantys D-jai nuolatinės pajamos visokeriopos šalpos reikalams.

S. Pusdešrienė

(Bus daugiau)

NIJOLĖ KAIRYTĖ IR MICHAEL FEEHAN

Moterystės Sakramento Mišios ir apeigos vyko Morningtone St. Macartan's bažnyčioje rugsėjo 13 d. Jaunąją Nijolę Kairytę, pasipuošusią balta vestuvine suknia, atvedė tėvas Juozas Kairys, palydint keturiom pamergėm, o jaunasis Michael jau laukė bažnyčioje su savo pabroliais. Šv. Mišias aukojo ir apeigas atliko iš Melbourne atvykęs kun. Dr. Pr. Dauknys. Šv. Mišių skaitymus atliko jaunosios Nijolės brolis Viktoras ir jos sesutė Aldona dukrelė Lija Ališauskaitė. Vargonais grojo gabi pianistė.

Vestuvių vaišės vyko Frankstone jaukiame restorane, jas palaiminus kunigui. Buvo tarta daug sveikinimų, perskaitytos gautos telegramos. Vestuvėms iš Amerikos atskrido teta Stasė Olšauskienė, sesutė Aldona su savo vyru iš Canberros. Dalyvavo 100 svečių.

Jaunoji Nijolė baigusi gimnaziją studijavo kompiuterių mokslus Gordon universitete, vėliau Melbourne, dabar dirba banke savo specialybėje. Priklauso Džiugo skautų tuntui, yra vyresnioji skautė. Labai gerai kalba lietuviškai, kaip ir visi Kairių šeimos vaikai.

Jaunasis Michael baigęs vidurinius mokslus dabar studijuoja Photography Studies College Melbourne ir dirba foto laboratorijoje. Jau pramokęs lietuviškai ir vaišėse svečius sveikino lietuviškai.

Jaunajai porai linkime Dievo palaimos, žemiškos gerovės ir laimės, nušviestos didžios meilės liepsnų!

Judita Vaitiekūnienė

ILGIAUSIŲ METŲ BRONIUI ŽALIUI

Tau duota tik pradžia ir pabaiga.
Tu pats kuri dienoms dvasingą
esmę.

Kol tau širdy liepsnos gyvenimo
jėga.

Gyvenk, giedodamas galingą
giesmę.

Juozas Almis Jūragis

Mums gerai pažįstamas poetas, žurnalistas, visuomenininkas ir skautų vadovas Bronius Žalys šiais metais peržengė 65 gyvenimo metų slenkstį. Tai graži ir reikšminga jo gyvenime sukaktis. Apie B. Žalio gyvenimo kelią netenka daug kalbėti, rašyti, nes apie jį, jo gyvenimą ir veiklą galime pasiskaityti mūsų spaudoje.

Rugsėjo 13 d. gausus šeimos, artimųjų ir draugų būrys susirinko į Broniaus gyvenimo draugės Lidijos suruoštas vaišes atšvęsti 65 gimtadienį. Vaišėms įpusėjus sekė kalbos ir sveikinimai. Sveikinimus iš Lietuvos skaitė I. Dūdaitienė, o sukaktuvinę tautinę juostą, atvežtą iš tėvynės, įteikė Broniaus žmona Lidija. Svečių dovaną įteikė A. Skeivienė. Prel. P. Butkus sveikino Bronių kaip gerą parapijietį ir padovanojo šv. Kazimiero medalį. Reikšmingą ir turiningą sveikinimo kalbą visų vardu pasakė Almis Jūragis, paminėdamas margą Broniaus gyvenimą, jo darbus, veiklą ir nuopelnus skautijoje ir visuomenėje, išskeldamas jį kaip brandų poetą. Lietuvių Skautų Sąjungos Tarybos pirm. v.s. fil. Petro Molio sveikinimą perskaitė ir Australijos lietuvių skautų vardu sveikino

v.s. fil. Barkus. Visiems svečiams jis išdavė "paslaptį", kad Bronius ir Lidija Žaliai šiandien švenčia ir kitą sukaktį. Prieš 40 m., rugsėjo 22 d. Fuldoje, Vokietijoje, juodu sukūrė šeimos židinį. Kitus sveikinimus, o jų buvo daug, skaitė J. Zinkus ir pakvietė pakelti šampano taures ir sugiedoti Ilgiausių Metų.

Mūsų mielam Broniui linkime budėti, dirbti energingai dar ilgus metus lietuvių skautijai, visuomenei, neapleisti savo plunksnos - rašyti spaudoje ir kurti poeziją. Žodžiu, nepasenti. Tuo pačiu linkime Broniui ir Lidijai ilgų, gražių ir sklandžių vedybinių metų ateityje. B.

„TĖVIŠKĖS AIDŲ“ BALIUS

Rugsėjo 27 d., šeštadienį

MELBOURNO LIETUVIŲ NAMUOSE

Baliaus pradžia 7 val vak.

Sokioms gros kontinentalinis orkestras. Gera vakariene.

Staigmenos loterijoj.

Gėrimai Klubo bufete.

Pakvietimai visiems \$ 15.

Stalus užsisakyti pas Juožą Keblių, telef. 584 2693 ir sekmadieniais prie bažnyčios.

LIETUVOJE

= Šiluva. 1985 m. liepos 5 d. į Šiluvos bažnyčios koplyčią, kur kun. Vladas Simaška tikrino vaikų žinias Pirmajai Komunijai, kartu paaikškindamas sunkiau suprantamas tikėjimo tiesas, prisistatė apylinkės pirmininkė Vanda Galeckienė, kolūkio partorgas Antanas Petravičius, veterinorius Narbutas ir keletas nepažįstamų asmenų. A. Petravičius už vaikų mokymą tikėjimo tiesų grasino kunigui V. Simaškai kalėjimu, o apylinkės pirmininkė V. Galeckienė surašė protokolą. Motinos, atvedusios į bažnyčią savo vaikus, pradėjo ginti kunigą. Bažnyčioje kilo triukšmas. Kun. V. Simaška po bedievių surašytais protokolais nepasirašė.

= Padubysis. Šiaulių rajone. 1985 m. liepos mėn. į Padubysio bažnyčią, kurioje buvo ruošiami vaikai Pirmajai Komunijai, prisistatė Padubysio apylinkės pirm. Grabažienė, kolūkio part. organizacijos sekretorius Kerbedis ir vidurinės mokyklos direktorė Bernotienė ir ėmė grasinti kun. Feliksui Baliūnui, kad jis, mokydamas vaikus tikėjimo tiesų, pažeidžia Religinių susivienijimų nuostatus. Klebonas paaikškino, kad taip elgtis yra jo, kaip kunigo pareiga. Be to, pareigūnai gal geriau tesirūpina, kaip efektyviai kovoti su girtuokliais. Atėjusiems tai nepatiko ir jie ironiškai atkirto, kad kunigo pareiga kaip tik su girtuokliais kovoti, o ne vaikus mokyti. Klebonas priminė, kad jis, mokydamas vaikus tikėjimo tiesų, kaip tik ir kovoja už jų blaivumą, už jų dorą, o pareigūnai jam trukdą. Kiek vėliau klebonas buvo iškviestas į rajono vykdomąjį komitetą ir išpėtas nemokyti vaikų, kitaip ateityje bus griežtai nubaustas.

= Varėna. Šią vasarą į Varėnos parapijos bažnyčią atėjęs rajono vykdomojo komiteto pirm. pavaduotojas Lankelis išpėjo kleboną, Vilniaus arkivyskupijos konsultorių kun. Jordaną Slenį, kad nemokytų vaikus tikėjimo. Jei neklausys, gali būti atšauktas leidimas perdengti skarda bažnyčios stogą.

= Kužiai. Šiaulių rajonas. 1985 m. rugsėjo 16 d. einant šalikele pertrenktas pro šalį važiuojantis sunkvežimio žuvo buvęs Kauno Kunigų seminarijos rektorius, Kužių parapijos klebonas kun. Kazimieras Sirūnas. Telegramą apie kunigo mirtį Vatikanas gavo pavėluotai. Kažin, ar "pavėlavimo" priežastis nebus ta, kad kaip tik šiais metais kun. K. Sirūnas buvo bedievių puolamas už vaikų katekizaciją - prieš mirtį už vaikų mokymą tikėjimo tiesų velionį išpėjo rajono vykdomasis komitetas. Kun. V. Sirūnas, gavęs išpėjimą dėl vaikų katekizacijos, paaikškino, kad ir toliau mokys vaikus tikėjimo, nes tai jo, kaip kunigo, viena iš svarbiausių pareigų.

IŠ MŪSŲ PARAPIJŲ

MELBOURNAS

Pirmajai Komunijai vaikai ruošiami mūsų Parapijos Sekmadienio mokykloje. Pamokų pradžia 10 val. Tėveliai kviečiami atvažti savo vaikus ir tuos, kurie nelanko mūsų mokyklos.

Popiežiaus vizito išlaidoms padengti praėjusį sekmadienį bažnyčios rinkliava \$ 338. Ši suma perduota Popiežiaus sutikimo Viktorijos komitetui Melbourne.

A.A. Petras Naujokaitis savo testamentu mūsų Parapijos Namams užrašė \$ 500, kuriuos jau įteikė jo testamentu vykdytojas Algimantas Žilinskas.

Geelongo Lietuvių Sąjunga Tėviškės Aidams paaukojo \$ 25. Ačiū jai.

Stefanija Pažereckienė \$ 50 paaukojo Religinei Šalpai LKB kronikoms.

Ligoniams suteikti Sakramentai: Klemas Kuzmickas po operacijos Alfred ligoninėje 4E. Antanas Bakaitis po sunkios širdies operacijos dabar slaugomas savo namuose žmonos Elzytės. Genovaitė Šemienė Greenvale Geriatric Centre ligoninėje. Angelė Tamošiūnienė Nursing Home, 3 Kenilworth Pde. Ivanhoe. Povilas Mackevičius, Nursing Home, 144 Power St. Hawthorn. Bronė Padgurskienė Austin ligoninėje 7A Heidelberg. Bronė Mačiulaitienė Bethlehem ligoninėje 476 Kooyong Road, Caulfield Sth, palata St. Joseph's.

Algimantas ir Danutė Žilinskai Tėviškės Aidų baltiaus pasisekimui paaukojo \$ 20. Ačiū jiems!

Trys paminklai Springvale kapinėse pašventinti: Eugenijos Pranaitienės ir Antano Pranaičio. Abu paminklus, atžymėtus ir su Gedimino stulpais, pastatė dukterys: Birutė Gaidelienė, Regina Mulokienė ir Anelė Uoselienė. Trečias paminklas ant Aido Gaidelio kapo, taip pat iš granito, iškaltos tautinių raštų juostos, stilizuotos rūtys ir lėlijos, viršų kryžius ir vytis. Viršuje įrašas: Mylėjau Lietuvą iš toli visa širdim, visais jausmais.

SYDNEJUS

A. A. ELENA ZENKEVICIENE

Elena Valčekaitė - Zenkevičienė mirė rugsėjo 5 d. St. George ligoninėje Kogarah. Prelato P. Butkaus ji buvo lankoma ligoninėje, aprūpinta Ligonų Sakramentais ir jis ją palaidojo. Kapinėse atsisveikinimo žodį tarė Alfa Savickienė - Gyvojo Rožančiaus vardu, A. Kramilius - giminių ir Alb. Giniūnas - ALB Sydnejaus apylinkės vardu. Čia sugiedota Marija, Marija ir Tautos himnas.

Velionė buvo gimusi 1889 m. spalio 14 d. Žemaitijoje, Tytuvėnų apylinkėse, 13 vaikų šeimoje. Ji buvo ištekęs už caro armijos karininko Kochanausko. Prasidėjus I pasauliniam karui atsiduria Sibire Omsko mieste, kur 1917 m. gimsta jų sūnus Henrikas, sulietuvinta pavarde Meiliūnas. Elenos vyras revoliucijos metu žūsta nuo bolševikų gaujų. Elena po karo grįžta Lietuvon su mažamečiu sūneliu Henriku. Kaune atidaro moterų kirpyklą, kuri daug kam Kaune buvo žinoma Gražinos vardu. 1932 m. veda kitą iš Rusijos grįžusį našlį su sūnumi Jurgiu - Romualdą Zenkevičių. Pokario metais su vyru buvo išvykusi į Ameriką, bet pasiilgusi vaikų atvyko į Australiją, prižiūrėjo anūkes Lėtutę, Akvą, Dalią ir Algį Meiliūnus.

Amžinoji šviesa ir Laimė telydi Tave, Elena, Viešpaties Naujame gyvenime. kor.

— Mylima žmona Birutė, motina Ella, tėvas Julius, brolis Garsas.

Tėviškės Aidų balius Lietuvių Namuose rugsėjo 27 d. šeštadienio vakare. Kas skirs baltiaus loterijai fantų, kad ji būtų gausi? Tai ištikimieji Tėviškės Aidų rėmėjai!

Tautinių bendruomenių metinės šv. Mišios St. Patrick katedroje spalio 5 d. sekmadienį 2.30 val. Jas aukos Melbourne arkivyskupas Sir Francis Little su imigrantų kunigaigiais, dirbančiais Arkivyskupijoje. Tautinės bendruomenės kviečiamos dalyvauti su bažnytinėmis vėliavomis, tautiniais rūbais. Procesijai rinktis 2.10 val. katedros kieme.

Geelongo lietuviškos pamaldos spalio 5 d. šv. Jono bažnyčioje 9.30 val.

TĖVIŠKĖS AIDŲ prenumeratas Melbourne prieš ir po lietuviškų pamaldų priima Parapijos Kiosko vedėjas F. Sodaitis. Jam galima įteikti skelbimus, pranešimus, užuojautas, padėkas ir per jį apsimokėti.

MELBOURNAS

DEMESIO VISOMS ORGANIZACIJOMS

ALB Melbourne Apylinkės valdyba praneša, kad spalio 6 d., pirmadienį, 7 val. vak. Bendruomenės kambaryje įvyks visų organizacijų atstovų susirinkimas - sudaryti sekančioms metams veiklos kalendorių.

Apylinkės Valdyba

PRANESIMAS MOTERIMS

Socialinės Globos Moterų Draugijos narės yra maloniai kviečiamos skaitlingai dalyvauti sekančiame Draugijos narių subuvime, kuris įvyks 11 val. ryto, antradienį, rugsėjo 30 d. Moterų Seklyčioje, Lietuvių Namuose. Yra numatytos kelios temos pokalbiui, links mas pašnekesys ir suneštinis vidudienio užkandis. Laukiame visų!

Danutė Žilinskienė

SAULIŲ KUOPOS SUKAKTIS

DLK Vytenio Melbourne šaulių kuopos valdyba praneša, kad spalio 12 d., sekmadienį, 2.30 val. p.p. yra ruošiamas kuopos Penkmečio jubiliejus Lietuvių Namuose Jubiliejinėje salėje. Programa - saviveikla. Visų uniformuotų kuopos šaulių dalyvavimas būtinas. Bus galima įsigyti specialų Penkmečio leidinį. Maloniai kviečiame visus prijauciančius. Įėjimas nemokamas.

Kuopos Valdyba

— Amerikoje Filadelfijos mieste rugsėjo 25 d. vyksta Religijos persekiojimo Sovietų Sąjungoje konferencija. Mus pasiekusi spaus tuvėje spausdinta programa rodo, kad Konferencijos invokaciją pateikia kun. Kajetonas Sakalauskas - Lietuvių šv. Andriejaus parapijos klebonas, vieną paskaitą pateikia Gintė Damušytė - Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos vicedirektorė, klausimų ir diskusijų moderatorė vėl lietuvių - Teresė Gečienė. Konferencijos komitete iš 10 narių vėl dvi lietuviškos pavardės: Teresė Gečienė ir Aušra Zerr, kuri yra labai daug pasidaravusi anuomet išlaisvinant Simą Kudirką iš Rusijos koncentracijos lagerių.

ADELAIDĖ

TAUTOS ŠVENTĖ

Rugsėjo 7 d. šventėme mūsų brangią Tautos Šventę. Iš ryto pagal tradiciją vėliavos pakeltos Lietuvių Namų sodelyje ir Lietuvių Katalikų Centre prie Lietuvos Žemės paminklo. Organizacijoms dalyvaujant su vėliavomis, Lietuvių šv. Kazimiero bažnyčioje iškilmingas šv. Mišias, užprašytas Parapijos Tarybos už Lietuvą, aukoją ir gražų pamokslą pasakė kun. J. Petraitis MIC.

ALB Apylinkės valdyba minėjimą suruošė Lietuvių Namuose po pietų. Atidaromąjį įžanginį žodį tarė mūsų pirm. Jonas Stačiūnas. Toliau kalbėti pakviesti jaunimo atstovai. Jonas Mockūnas apžvelgė jaunimo sąjungos reikalus. Antanas Stankevičius supažindino su Pasaulio Lietuvių Jaunimo sąjungos pranešimu. Vita Bardauskaitė kalbėjo apie pavergtąją Lietuvą. Aidas Kubilius apie sovietų okupuotos Lietuvos iškilumus sportininkus. Dana Baltutytė ragino tėvus jaunimą traukti į organizacijas. Deklamatorius Sietynas Kubilius artistškai perdavė eilėraštį Lietuvai.

Meninę dalį pradėjo ALB Savaitgalio mokyklos mokiniai. Jie scenoje vikriai pašoko tautinius šokių - Žiogelius ir Kalvelį Deklamavo Darius Paškevičius ir Nijolė Lloyd. Scenoje puikiais tautiniais rūbais pasipuošęs pasirodė Lituanija choras, vadovaujamas dirigentės Genovaitės Vasiliauskienės. Moterų choras dainavo Stasio Šimkaus kompoziciją Ko vėjai pučia, solo partiją gražiai atliko J. Maželienė. Mišrus choras padainavo geologiško Klajūno - Mečio Kymanto kompoziciją Sugrįšiu paguosti tavęs, A. Bražinsko Einu per žemę ir Vėl Klajūno Audros siaučia. M. Kymantas gali būti gerąja prasme išdidus, kad jo sukurtos kompozicijos skamba ir yra gana vykusiai parašytos, choras jas mėgsta dainuoti. Visas šias keturias dainas Lituanija choras žavėtinai gražiai padainavo! Pačią meninę programą sklandžiai pranešinėjo Violeta Vanagaitė.

Lietuvių Namų sodelyje prie Žuvusiems už Lietuvą paminklo vėliavų nuleidimo apeigas atliko LKV sąjungos Ramovės skyrius ir visi su jais sugiedojom Lietuvos himną ir Marija, Marija giesmę. Tai buvo įspūdingas minėjimas, gausiai dalyvaujant tėvynainiams.

Dalyvis

SYDNEJUS

LIETUVIŲ DIENOS SYDNEJUJE

Rugsėjo 14 d. 14-jų Australijos Lietuvių Dienų komiteto pirm. Alius Migus ir spaudos informacijos narys Jonas Zinkus buvo sušaukę Spaudos konferenciją. Mūsų Pastogei atstovavo pats redaktorius V. Augustinavičius, Tėviškės Aidams A. Kramilius, Lietuvių radijo koordinatorė Dr. G. Kazokienė. Užsienio lietuvių spaudai atstovavo Ant. Laukaitis.

Alius Migus pareiškė, kad LD komitetas tikisi, kad šiais tarptautiniais taikos metais suvažiuavę lietuviai į Sydnejų ras bendrą kalbą ir įsijungs į vieną draugišką, lietuvišką šeimą.

Dedamos pastangos kuo daugiau įjungti jaunimo į LD programą. Kitais - 1987 m. Australijoje vyks PL Jaunimo kongresas, taigi, jaunimui yra būtina patirtis.

Programa yra perpildyta ir čia jau trūksta laiko. Vėl atgaivintas Literatūros vakaras. Popietės organizatorius Br. Žalys.

Atidarymas pamaldomis. Buvo numatyta Sydnejaus St. Marys katedra. Čia iškilo keletas klaidų, kurių nebuvo pramatyta užsakant katedrą. Viena, yra didelis nuotolis nuo Bankstowno ir antra, pa-

statytos sąlygos mums sunkiai išpildomos. Būtų patartina surasti bažnyčią arčiau Bankstowno, kur vyks LD atidarymas.

Iš užjūrių atvyksta svečiai: solistas J. Vaznelis iš Čikagos, "Harmonija" dainininkų grupė ir galimai kanklininkės Bankaitytės iš Clevelando.

Kadangi atidarymas vyksta Kalėdų 2-ą dieną, kvieisti australų garbės svečiai atsisakė dalyvauti. A. Laukaitis klausė, kodėl sportininkai neturi panašių vakarienių kaip choristai?

Pirm. A. Migus atsakė, kad Sporto šventės pajamos eina į jų kasą ir jie patys organizuoja vakarienę. Visų kitų parengimų pajamos eina į LD komiteto kasą. Dainų šventė įvyks gruodžio 30 d. Dainuoja tik jungtiniai Vyrų, Moterų ir Mišrus Australijos lietuvių chorai. Toks buvo dirigentų nutarimas.

A. Kramilius pranešė, kad dalis Adelaidės "Lituanija" choristų prašo nakvynių lietuvių šeimose. Tautinių šokių šventė vyks naujame sporto centre Homebush. LD komitetas mano pasamdyti autobusus nuo Lietuvių klubo. Norintys naudotis šiais autobusais prašomi iš anksto įsigyti bilietus, kai tik bus paskelbta spaudoje, kad jie jau gaunami.

Pirm. Alius Migus kviečia visus Sydnejaus ir apylinkių lietuvius šiltai priimti svečius, kad jie grįžtų namo su geriausiais išpūdziais. kor.

TAUTOS FONDAS

AUCKLAND — NEW ZEALAND

Aucklande mirus Ulonų pulko kapitonui Albertui Malskaičiui, jo artimieji ir N. Z. lietuviai vietoj gėlių ant jo kapo aukoją Lietuvos laisvės reikalams: po \$ 20 M. Cibulskis, P. Čepulis, A. Eimutis, B. Stacevičius, Procutai, J. A. Cibulskiai, Grigaliūnai, Makauskai, po \$ 10 V. Soročkaitė, J. Pečiulaitis, M. Palubinskas, J. Pūkas, E. Petraškienė, H. Ziginskienė, po \$ 5 J. Strahan. Viso N. Z. \$ 225, - \$ 172 australiškais.

Kapitonas Albertas Malskaitis mirė 1986. 8. 9. Gimęs Lietuvoje 1908. 9. 9. N. Z. liko liūdinantis sūnus Rimas, jo žmona Patricia ir anūakai Klintas ir Alvis. Liūdi ir visos N. Z. lietuviai netekę sąmoningo lietuvių šimto pasaulio krašte. Ačiū N. Z. lietuviams už pagerbimą Lietuvos kario ir nevystančias gėles jo atminimui.

SYDNEJUS

A. A. Elenos Zenkevičienės laidotuvių 10. 9. 1986 jos atminimui, reikšdami užuojautą jos artimiesiems, vietoj gėlių ant jos kapo aukoją: \$ 40 Jadvyga ir Viktoras Venclovai.

Papildomai Tautos šventės proga gauta \$ 10 auka iš Algio Vagusevičiaus. Ačiū už aukas Lietuvos laisvės reikalams.

A. Kramilius
Tautos Fondo Atstovybės išd. Syd.

= **Garliava**, Kauno rajonas. 1985 m. birželio 20 d. į Garliavos bažnyčią, kur buvo susirinkę Pirmajai Komunijai besiruošiantys vaikai žinių patikrinimui, prisistatė Garliavos vyk. k-to pirmininkas ir dvi moterys. Pamatę susirinkusius vaikus, susirašę jų pavardes ir adresus, o Jadvygai Gemai Stanelytei sustatė aktą už vaikų mokymą. Vėliau vaikus su tėvais kvietė į Garliavos prokuratūrą ir ten apklausinėjo. Garliavos klebonas monsinjoras A. Gustaitis dėl vaikų katekizacijos buvo iškvieistas į valdžios įstaigą ir į jų grasinimus atsakė: "Mokėm ir mokysime, nes tai mūsų šventa pareiga".

ADELAIDE

LIETUVOS KRIKŠTO JUBILIEJUI ARTĖJANT

Lietuvos krikšto 600 metų jubiliejus suteikia lietuviams katalikams progą išigilinti ir pilnai suprasti Šv. Rašto pasakymus:

“Krikštas padaro mus Dievo vaikais, dvasinio Kristaus kūno - Bažnyčios nariais, Dangaus paveldėtojais” (Rom. 8, 16; I Kor. 12,12), kad per krikštą mes esame tapę “išrinktoji giminė, karališkoji kunigystė, šventoji tauta, Kristaus įgytoji liaudis, pašaukta išgarsinti šlovingus darbus To, kuris iš tamsybių pašaukė mus į savo nuostabią šviesą” (I Petr. 2,9). Jubiliejus lietuviams suteikiama proga — iškelti Lietuvos vardą laisvojo pasaulio žmonėms, gyvu žodžiu ir spaudoje primenant jos okupaciją ir pagrindinių žmogaus teisių neturėjimą. Štai jau dabar didžiojoje spaudoje plačiai nuskambėjo komunistų neįsileidimas popiežiaus į jubiliejines iškilmes Vilniuje.

Pavergtos Lietuvos vyskupai, negalėdami iškelti krikšto jubiliejaus tautinių aspektų, turėjo ribotą jo religinės reikšmės išryškinimą. Tą jie padarė paruošdami giliai išmąstytą jubiliejui pasiruošimo programą, savo ganytojiškame laiške paskelbdami 1985-tus metus Gerosios naujienos metais, 1986-tuosius - Sąmoningo tikėjimo metais, o jubiliejinius - 1987-tuosius - Gyvosios krikščioniškos dvasios metais. Tai svarstymams ir giliniams parinktos trys temos, kurias išgvildenus turėtų išryškėti krikšto svarba katalikui ir tautai.

Į tą Lietuvos vyskupų paruoštą pasiruošimo planą pilnai įsijungę ir lietuvių išeivijoje vysk. P. Baltakis, sudarydamas Krikšto jubiliejui ruošti ir ruošti komitetus Amerikoje ir Romoje, raštu kreipdamasis į Vakarų laisvėje gyvenančius lietuvių, ragindamas ruošti jubiliejui ir taip nusakydamas jo svarbą: “Laisvame pasaulyje šią sukaktimi siekiama iškelti krikščionybę, kaip didžiąją dvasinę vertybę, jos lemiantį vaidmenį lietuvių tautos istorijoje, žadinti dvasinį atsinaujinimą, puoselėti glaudesnę jungtį su okupu-

tos Lietuvos tikinčiaisiais, kovojančiais už savo krikščionišką tikėjimą bei tautos laisvę, atkreipti laisvojo pasaulio dėmesį į jų būklę bei didesnę moralinę pagalbą sustiprinti okupuotos Lietuvos Bažnyčios ir lietuvių tautos viltis. Tokia būtų Lietuvos krikščionybės jubiliejaus minėjimo vedamoji mintis”. Kaip matome, laisvų lietuvių vyskupas jau nevengia užsiminti su jubiliejumi rištiną tautos laisvės aspiraciją.

Lietuvos krikščionybės jubiliejaus centrinis komitetas (5620 So. Claremont Ave. Chicago, IL 60636, USA) ėmėsi labai gražios iniciatyvos sukelti dėmesį krikšto jubiliejui, parašydamas aplinkraščius kunigams ir su komitetu ryšį palaikantiems, siuntinėdamas dvasinio atsinaujinimo programos konspektus, paskaitų santraukas, siūlydamas magnetofono kasetes ir video vaizdajuostes įrašytus tokio atsinaujinimo vakarus, ragindami užsisakyti ir platinti komiteto išleistus krikščionybės jubiliejaus medalius bei organizuoti lietuvių ekskursijas į 1987 m. birželio 14 d. Romoje vyksiančias pagrindines iškilmes, kurių metu Dievo Tarnas arkiv. Jurgis Matulaitis bus paskelbtas palaimintuoju.

Tokių vyriausio jubiliejaus komiteto kiekvieną mėnesį jau antri metai siuntinėjama raštų ir maldos vajeus programų susidarė jau visa krūva. Žvilgtelėkime, kas jubiliejaus ruošėje yra padaryta ligi šiol Australijoje. Tėviškes Aidas pranešimu Krikščionybės 600 m. jubiliejaus rengimo centrini komitetą Australijoje sudaro ALK Federacijos valdyba, ALB Krašto valdyba ir Lietuvių kunigų sekretariato vadovas prel. P. Butkus MBE. Yra susirašinėjama dėl projektų sudarymo. ALK Federacijos valdyba numato, kad didžiosiose lietuvių kolonijose: Adelaidėje, Melbourn ir Sydnėje iškilmingos pamaldos būtų paruoštos katedrose, su vietos arkivyskupu šv. Mišias koncelebruojant lietuviams ir australams kunigams. Tas jubiliejus yra gera proga išeiti į

australų viešumą ir iš Australijos katalikų Bažnyčios sulaukti solidarumo persekiojamai Lietuvai.

Atsiliepdamas į centrinio komiteto Čikagoje raštus, kun. J. Petraitis, MIC, ryžosi imtis iniciatyvos. Pirmiausia buvo sudarytas penkių asmenų komitetas pasiruošimui jubiliejui organizuoti. Surasti prelegentai ir datos dviem viešoms paskaitoms ir specialiai radijo valandai. Susitarta su lietuviškos radijo valandos vadovybe ir jau pradėtas kun. J. Petraitio minčių ciklas kiekvieno mėnesio trečią šeštadienį radijo programoje. Ta pati sąmoningo tikėjimo tema yra daugiau ar mažiau paliečiama sekmadieniais jo sakomuose pamoksluose šv. Kazimiero bažnyčioje. Taip pat kiekvieno sekmadienio Mišiose yra skaitoma jubiliejinių metų malda. Taip palengva sąmoningumo tikėjimo tuose svarstymuose kristalizuoja ir darosi populiareesnės Adelaidės tikinčiųjų lietuvių tarpe. Net ALK Moterų d-jos metinėje šventėje buvo pasirinkta paskaitos tema apie tikėjimo sąmoningumą.

Pasiruošimas Lietuvos krikščionybės jubiliejui, kiek leidžia vietos sąlygos, Adelaidėje jau pradėtas. Reikia tikėtis, kad sekančiais jubiliejiniiais - Gyvosios krikščioniškos dvasios metais jis bus suintensyvinamas, dar tvirtiau suplanuotas, kad adelaidiškiai prie jubiliejaus galėtų priartėti tomis vyskupų pageidaujamomis pako-

Pranas Pusdešris

GEELONGAS

TAUTOS ŠVENTĖ

Geel. Apylinkės valdyba šiemet stebėtina gražiai suorganizavo Tautos Šventės minėjimą, pradėtą lietuviškomis pamaldomis šv. Jono bažnyčioje. Didelio iškilmingumo suteikė Melbourn Lietuvių parapijos choras su savo dirigentu Petru Morkūnu, vargonininke Zita Prašmutaite, jiems visiems atvykus su specialiai užsakytu autobusu. Įeinančią procesiją į bažnyčią choras pasitiko su Maironio giesme Lietuva brangi. Garbės sargyba lydėjo Lietuvos Trispalvę vėliavą ir organizacijų vėliavas, žengiant Satrijos skautų tuntui, sporto klubo Vytis, DLK Vytenio šaulių kuopai, Daylesfordo šauliams, visi jie dailiom uniformom.

Choras pagaunančiu iškilmingumu giedojo Rytmetinę maldą, Te laimina mus Viešpats, Nusiminęs Kristus, Melski už mus ir Apsaugok Aukščiausias. Skaitymus atliko vyr. skautininkas Algis Karpavičius ir Juozas Gailius. Aukąs atnešė Vytas ir Petrė Čerakavičiai. Šventei skirtą žodį tarė kun. Dr. Pr. Daukyns. Prie šv. Komunijos ėjo gerokai virš 100 tikinčiųjų, kaip per Kalėdų šventes, - čia tiek daug buvo savo kolonijos ir svečių.

Po pamaldų visi vyko į Lietuvių Bendruomenės namus, kur visi buvo pavašinti kavute, karšta sriuba. Apylinkės pirm. Otto Schrederis sveikino svečius ir gausius

dalyvius. Šauliai prie scenos vėliavų ėjo garbės sargybą laike paskaitos, kurią pateikė viešnia iš Melbourn - radijo pranešėja A. Baltrukonienė. Prelegentė minėjo Vytauto Didžiojo žygius, išskėlusius Lietuvos garbę. Meninę dalį pradėjo vyresnio amžiaus geeloniškis humoristinė daina. Melbourn šauliai: V. Lipkevičius ir kitas šaulys paskaitė savo kūrybos. Geelongo tautinių šokių jaunųjų grupė pašoko pora šokių. Sekė melbourniškų pasirodymas. Parapijos choras, dir. P. Morkūnui, atliko J. Strolis Parvesk mus Viešpatie, su solistu Jurgiu Rubu, J. Naujalo Maldą už Tėvyne, vieni vyrai - kitą Maldą ir vėl mišrus choras Juliaus Siniaus Skausmo kryžkelė su sol. Virginija Bruozyte ir sol. J. Rubu, kurie dar padainavo po dvi dainas: sol. Virginija Jul. Siniaus Mergaitę ir B. Gorbulskio Volungėlę, o sol. J. Rubas Mano gimtinę ir Stovi ant akmenėlio. Ilgiausi plovimai viską palydėjo! Minėjimas baigtas Lietuvos himnu. Apylinkės pirmininkas tarė padėkos žodį. Sekė pietūs. Laikė vaišių svečių choras padainavo keletą dainų ir po padėkos žodžių choras geeloniškiams sugiedojo Valio! Ilgiausių metų!

Kazys Mioldažys

MELBOURNAS

LIETUVIŠKOJI KNYGA

Gauta: “Baltic News”, “Eltos Informacijos”. Jono Jablonskio laiškas iš serijos Lietuvos mokslo paminklai, Vilnius 85. Z. Zinkevičiaus “Lietuvių kalbos kilmė” I, Vilnius, “Mokslas” 84. Z. L. Kiurtiso “Mąstanti nendrė”, romanas, Vilnius 85. Aukojo: \$ 10 I. Matuzonis. Po \$ 5 J. Bruožis, I. O'Dwyer. Šv. Pranciškaus Varpelio kompektus ir “Nesuteptosios Marijos Širdies meilės liepsna” - M. Grigalienė. M. K. Čiurlionio 32 reprodukcijų aplanką - O. Skirkiene. Per J. Vizbarą Elkę Žygiei savo a.a. vyro Vinco palikimo senus asmens dokumentus retenybų stovui ir stambų Tarptautinių žodžių žodyną. Nuosirdi padėka.

J. Mikštas
Bibliotekos Vedėjas

LIETUVIŲ RADIO

VALANDELES

ADELAIDE 5EBI - FM šeštadieniais nuo 9 v. iki 10 v. ryto.

CANBERRA 2XX ketvirtadieniais 7.30 val. vak.

MELBOURNE 3EA sekmadienį 11 val. ryto, pirmadienį 6.30 val. p.p.

SYDNEY 2EA šeštadieniais 10-11 val. prieš pietus.

BRISBANE 4EB kiekvieną ketvirtadienį 4.30 val. vak.

PERTH 6NR kas trečią antradienį 6.30 val. vak.

LIETUVIŲ KOOPERATINĖ KREDITO DRAUGIJA
„TALKA“ LTD.

● Moka už indėlius (deposits) 9% metinių palūkanų.

Už terminuotus indėlius:	nuo \$ 100	iki \$ 20.000	— 13%
Aukštesni procentai mokami automatiškai pasiekus nustatytas sumas.	nuo \$ 20.000	iki \$ 50.000	— 14%
	nuo \$ 50.000	ir daugiau	— 15%

Už terminuotus indėlius su mėnesiniais procentais - 12%. Šioje sąskaitoje turi būti nemažiau \$ 3.000. Procentai išmokami kas mėnesį. Neatsiėmus įstaigoje, po mėnesio pasiunčiami į namus.

Terminuoti indėliai priimami tik pilnais \$ 100 ir turi išbūti iki finansinių metų galo, t. y. birželio 30 d. Už atsiimtą terminuotą ind. metų bėgyje - 6%. Procentai užskaitomi už kiekvieną pilną kalendorinį mėnesį finansinių metų gale ir išrašomi į einamąsias sąskaitas. Už įnašus (shares) iki 17% dividendo.

● Teikia paskolas iki \$ 50.000 įkeičiant nekiln. turta, asmeninės paskolas su garantuotojais iki \$ 5000 ir be jų iki \$ 2000. Procentai už visas paskolas užskaitomi kas 3 mėn.

● Įstaiga veikia:

Melbourn šeštadieniais nuo 10 iki 2 val. p.p., sekmadieniais nuo 1.30 pp. iki 3 val. pp., Lietuvių Namai, 50 Errol St., North Melbourne. Tel. 328 4957.

Informacijos dar teikiamos pirmadieniais ir antradieniais nuo 9 val. ryto iki 2 val. pp. Pašto adresas: “TALKA”. Box 4051. GPO. Melb. 3001.

Adelaidėje sekmadieniais nuo 1 iki 3 val. p.p. Lietuvių Namuose. Pašto adresas: TALKA. Lietuvių Namai, 6 Eastry St. Norwood, SA 5067. Įstaigos telef. 42 7377.

Sydnėje sekmadieniais nuo 2 val. iki 4 val. pp. Lietuvių Klubu patalpose 16 - East Terrace. Bankstown NSW. Įstaigos telef. 709 8662.

“TĖVIŠKĖS AIDŲ” SKAITYTOJAI!

Maloniai prašome visų apsimokėti prenumeratą. Kas nori gauti pakvitavimą, pridėti pašto ženklą. Adreso pakeitimui pridėti \$ 1. Nepamirškime ir savo dalį “Tėviškes Aidas” įrašyti į Testamentą. Dėkojame iš anksto.

ALK Federacijos Valdyba